הקדמה ודגשים

החזרה לשגרה במעון היום, אף אם היא שגרת חירום ,הינה עוגן משמעותי וחשוב עבור התינוקות, הפעוטות והוריהם והחברה הישראלית כולה.

המעון מהווה מרחב בטוח להתנסות התינוקות והפעוטות, למשחק וליצירת חוויות נעימות המבוססות הכלה ורגישות של צוות המעון. לשמירה על המוכר, הזכור לתינוקות ולפעוטות, להרגלים, לשירים, לדקלומים, למשחקים ולסדר היום תפקיד חשוב בקידום תחושת הביטחון והשייכות. אלה יחד עם גילוי גמישות, חיזוק הקשרים עידוד לעצמאות ומתן תפקידים, יסייעו בתהליך ההדרגתי ויקדמו חזרה נעימה, רגישה ומשמעותית.

חשוב לזכור כי ימים אלה, באופן טבעי, עשויים לעורר רגשות מורכבים. חשוב שאתם – צוות המעון, לא תהיו בו לבד. אנא פנו לחברותיכן לצוות, שתפו, בקשו עזרה. במידת הצורך ניתן להיעזר בפיקוח על המעון ובצוות המלווה את המעון.

לפניכם דגשים לקראת החזרה למעון :

טרם החזרה למעון חשוב לקבל מידע על התינוקות/פעוטות והמשפחות (צרכי הפעוט, פרטים חשובים על המשפחה, מאפייני הפעוט, וכד').

יש לפעול תוך התייחסות ומתן מענה מותאם לאוכלוסיית המעון. ליווי רגיש ותומך לתינוקות/פעוטות ולמשפחות בהתאם לשיתוף ההורים, (כגון: משפחות החוות משבר, משפחות חטופים, משפחות פצועים, הורים במילואים וכד).

חשוב שמנהלת המעון תיצור קשר עם צוות המעון עוד בטרם החזרה למעון ותקבל מידע על אנשי הצוות – מצבם בבית, מעגלי פגיעות, תחושות ורגשות. במידה ונדרש סיוע וליווי לאנשי צוות המעון יש לפנות למפקחת המעון ובמידת הצורך לקבל סיוע מהצוות המלווה את המעון.

הקדמה ודגשים

דגשים ארגוניים-ניהוליים

•יש להישמע להנחיות פיקוד העורף ולפעול על פיהן.

•החזרה לפעילות החינוכית תהיה בהתאם למידת המוכנות של המעונות, ע"פ הנחיות פיקוד העורף.

•יש לבדוק את מרחבי המעון לוודא שלא ניזוקו ושניתן לקיים בהם פעילות ולמידה. במידה ונגרם נזק למעון יש לתקנו ולבדוק כי התקבלו האישורים הנדרשים לשוב לפעילות. לא ניתן לחזור לפעילות ללא אישורים אלו.

•יש לוודא הימצאות רשימות מעודכנות של פרטי הפעוטות, הצוות וההורים במקום נגיש וזמין

•יש לוודא שהממ"ד פנוי, כמו גם הדרך אליו.

•יש לתרגל כניסה מסודרת לממ"ד באופן נינוח ורגיש ככל האפשר. מומלץ לעשות זאת בדרך משחקית ובשיח רגוע ונעים, עד כמה שניתן.

•יש לצייד את הממ"ד במשחקי הפגה, מים וכל הנדרש לפעוטות ולצוות לשהות בו.

דגשים פדגוגיים:

תמיכה רגשית ועיבוד חוויות

•יש לאפשר לפעוטות לשאול, לשתף ולהביע בכל דרך חוויות מהתקופה האחרונה: שיח, משחק דרמטי, יצירה, ציור, משחקי תנועה, מוזיקה ועוד.

•צפוי שהפעוטות ידברו על התקופה האחרונה ו"ישחקו" אותה. חשוב להיות קשובים ולהיענות לפניותיהם ולשאלותיהם. אם הם מעלים תכנים קשים שאליהם נחשפו, נשאף לשמור על מוגנות רגשית של שאר הפעוטות ונקיים שיח והתייחסות פרטנית עם הפעוט ששיתף.

הקדמה ודגשים

סיוע והרגעה תוך הבנה שלפנינו תקופת הסתגלות, חשוב לייצר מרחב נינוח ומרגיע, להקדיש זמן להקשבה, להתייחס לאמירות והתנהגויות של התינוקות/פעוטות. חשוב לשים לב ולקבל בהבנה התנהגויות כמו חוסר שקט, בכי, מופנמות, תוקפנות. מומלץ להרבות בגילויי חום, קירבה פיזית, אהבה ותשומת לב ולנסות לגלות מה מפריע להם ומה מסייע להם.

חשוב לארגן את מרחב המעון כדי שיהיה נעים ומזמין לפעולה, לחקר ולהתנסות בהתאמה לצרכים ולשלב ההתפתחותי.

חיזוק תחושת השגרה, הביטחון והיציבות

שמירה על סדר יום קבוע ככל האפשר, תוך מתן גמישות והקשבה. סדר יום קבוע ומוכר לתינוקות/פעוטות, יקדם תהליכי התאקלמות קלים יותר, ישרה ביטחון בקרב התינוקות/פעוטות ויקדם אקלים מעון מיטיבי.

חזרה לפעילויות מוכרות (טקסי בוקר, שירים וכולי), ריטואלים וסמלים.

העצמת תחושת מסוגלות ושליטה

עידוד הפעוטות לבחור, ליזום ולהשפיע ולחזק אותם על כך.

מתן תפקידים משמעותיים ועידוד לעצמאות.

מתן כלים לוויסות עצמי - מומלץ לתרגל עם הפעוטות באמצעות משחקים, כלים לוויסות עצמי שישרתו אותם בתהליך ההסתגלות, כגון פעילות גופנית מותאמת לשלב ההתפתחותי, נשימות רגועות, מגע מרגיע, פעילות עם בועות סבון, מוזיקה מרגיעה וכדומה

.

הקדמה ודגשים

שיתוף ההורים

•שמירה על קשר ועדכון ההורים על תהליכי החזרה לשגרה וההתארגנות.

•גילוי הקשבה ורגישות לצרכים ולרגישויות שמעלים ההורים.

•עידוד ההורים לגלות ערנות לשינויים בהתנהגותם של הפעוטות ולשתף בצרכים ייחודיים והתנהגויות שעשויות להעיד על מצוקה, במידת האפשר חשוב להכירם טרם החזרה למעון . במידת הצורך, ניתן להיוועץ עם הפיקוח והמערך התומך.

בימים משמעותיים אלו, תפקידכן כמנהלות מעון וכמחנכות מטפלות הוא עוגן של יציבות, ביטחון וחום עבור הפעוטות, הילדים והמשפחות. בהובלתכן הרגישה והמקצועית יוכלו הפעוטות לעבד את החוויות אותן חוו ולחוש מוגנים, אהובים ושייכים.

אנו מודים לכן על מחויבותכן, על הלב הרחב, על היצירתיות ועל היכולת להעניק לכל פעוט מרחב בטוח לגדול בו, גם בזמנים לא שגרתיים.